

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej Nr 6
im. J. Korczaka
w Krośnie

Krosno, wrzesień 2023 r.

Podstawa prawna:

1. *Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 23 grudnia 1991 r.);*
2. *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062, z 2002 r. poz. 655);*
3. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z 2022r. poz. 583),*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm),*
5. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, która nakazuje szkołom wprowadzenie działań wychowawczych mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 172).*
6. *Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii ((Dz. U. z 2020 r. poz. 1444).*

Założenia Programu profilaktyczno – wychowawczego wynikające z diagnozy potrzeb oraz przepisów prawa oświatowego::

1. Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli.
2. **Działalność wychowawcza** polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej (system wartości). Działalność wychowawcza obejmuje:
  - współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej, zdrowego stylu życia,
  - wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez kształtowanie u uczniów sprawności w czynieniu dobra,
  - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
  - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców / opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami,
  - doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami / opiekunami,
  - wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców / opiekunów,
  - rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
3. **Działalność edukacyjna** polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców / opiekunów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia obejmująca:
  - poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji,
  - rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i rodziców.

4. **Działalność informacyjna** polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

5. **Działalność profilaktyczna** polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka (profilaktyka uniwersalna),
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna),
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia (profilaktyka wskazująca),

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów.

W pracy wychowawczej i profilaktycznej kierujemy się wartościami, które propagował i realizował w pracy z dziećmi Nasz Patron, Janusz Korczak:

- *„Powiedz dziecku, że jest dobre, że umie, że potrafi”*
- *„Pozwól dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy”*
- *„Dziecko ma prawo do poważnego traktowania jego spraw, do sprawiedliwego ich rozważania”*
- *„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może”*
- *„Wychowywać to znaczy: nie deptać, nie poniewierać, nie gasić, spieszyć - dziecko ma prawo, by było tym czym jest”*
- *„Wszystko, co osiągnięte tresurą, naciskiem, przemocą - jest nietrwale, niepewne, zawodne”*
- *„Bez szczęśliwego dzieciństwa całe życie jest kalekie”*

1. Czym są działania wychowawcze w naszej szkole?

- 1) Wychowanie to proces wspierania ucznia w rozwoju.
- 2) Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice.
- 3) Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania, a zatem nie ponoszą całkowitej i wyłącznej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze.
- 4) Wychowanie w naszej szkole ma charakter integralny polegający na:
  - wspieraniu wszechstronnego rozwoju fizycznego, emocjonalnego, uczuciowego, umysłowego, społecznego, moralnego;
  - zintegrowaniu nauczania z wychowaniem;
  - widzeniu ucznia w kontekście warunków środowiskowo – społecznych;
  - realizacji spójnego, przyjętego przez wszystkich programu wychowawczo - profilaktycznego, który pomoże uczniowi zbudować wewnątrznie uporządkowany, zdrowy system wartości wspomagający jego samodzielność;
- 5) Społeczność szkolną (wspólnotę wychowawczą) stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu zadań społeczność szkolną.

6) Wszystkie działania szkolnej społeczności ukierunkowane są na budowanie pozytywnego klimatu społecznego.

7) Najważniejszym zadaniem społeczności szkolnej jest aktywne towarzyszenie uczniowi w jego rozwoju, tworzenie atmosfery umożliwiającej rozwój każdego ucznia:

- w sferze fizycznej – chronić zdrowie i życie,
- w sferze psychicznej – pozwalać uczniowi doświadczać poczucia bezpieczeństwa,
- w sferze społecznej – dostarczać uczniowi wzorców konstruktywnych ról społecznych,
- w sferze duchowej – propagować konstruktywne wartości i pomagać w odnalezieniu sensu życia.

8) Punktem wyjścia relacji nauczyciel – uczeń jest szacunek, życzliwość i zaufanie. W szkole panuje miła, serdeczna atmosfera i prawidłowe relacje interpersonalne.

9) Szkoła poprzez działalność wychowawczą, dydaktyczną, opiekuńczą i dobrą współpracę z rodzicami wspomaga wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- rozbudzanie jego ciekawości poznawczej;
- inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć;
- uczenie samodzielności w podejmowaniu i rozwiązywaniu zadań;
- budzenie motywacji do ciągłego uczenia się;
- kształtowanie indywidualnych zdolności twórczych;
- uwrażliwianie na piękno, dobro i prawdę.

10) Uczeń jest podmiotem w działaniu, osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości, jego osiągnięcia są nagradzane (wychowanie pozytywne).

11) Kluczową rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca – **czyli nauczyciel, który powinien posiadać:**

- **umiejętności służące rozumieniu wychowanka i okazywaniu mu zrozumienia,**
- **umiejętności służące zapewnianiu wychowankowi komfortu potrzebnego do budowania poczucia bezpieczeństwa,**
- **umiejętności sprzyjające pozytywnemu działaniu wychowanka i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu.**

11) Modelowy proces wychowania w środowisku szkolnym cechuje ograniczona skuteczność. Wynika to z wielu przyczyn, wśród których przynajmniej kilka ma znaczenie wiodące.

Trzy z nich to uwarunkowania wewnętrzne, takie jak:

- ograniczone kompetencje wychowawców,
- specjalne potrzeby edukacyjne wychowanków,
- niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole.

Trzy kolejne to uwarunkowania zewnętrzne, należą tu:

- ograniczone kompetencje wychowawcze rodziców,

- naturalne środowisko rówieśnicze wychowanków,
- czynniki ryzyka tkwiące w szeroko rozumianym społeczeństwie.

Ich efektem jest zakłócenie procesów wychowawczych, które prowadzi do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu, a w związku z tym wymusza interwencję profilaktyczną.

2. Czym są działania profilaktyczne w naszej szkole?

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- **wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu** (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności),
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- **inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących**, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka spełnia następujące zadania:

- **dostarczanie wszystkim informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń,**
- **kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych,**
- **kształtowanie umiejętności intrapsychicznych** (dojrzewanie i kontrolowanie m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny),
- **kształtowanie umiejętności interpersonalnych** – (kontakt z drugim człowiekiem, współczesny nastolatek (choć nie tylko on) coraz częściej wyłącza się z bezpośrednich kontaktów z drugim człowiekiem, do lapidarnej komunikacji wykorzystuje media elektroniczne, a realną bliskość zamienia na życie w świecie wirtualnym;
- **kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów,**
- **rozwijanie więzi z grupą społeczną** – coraz częściej mamy bowiem do czynienia z **przypadkami izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji (tzw. rankingomanii) czy** wymuszaniem na słabszych korzystnych dla siebie działań i rozwiązań (na każdym poziomie relacji);
- **uczenie odpowiedzialności**, albowiem człowiek (zwłaszcza niedojrzały) ma naturalną potrzebę posiadania praw, a nie można z nich korzystać, jeśli nie jest się osobą odpowiedzialną (czyli akceptującą skutki własnych wyborów i działań);
- **rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego** – gdyż są to dwa podstawowe obszary, w których odbywa się rozwój i dojrzewanie uczniów, a konstruktywny rozwój może zachodzić jedynie w rozwijającym się środowisku, zaś dojrzewanie – w środowisku dojrzałym;
- **kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi** oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych – brak jednoznacznych granic uniemożliwia nabywanie kontroli własnego zachowania i rozwijanie odpowiedzialności;

- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka
– ponieważ brak wczesnej skutecznej interwencji prowadzi do rozwoju problemów.

3. Cele wychowania i profilaktyki w szkole.

2) Celami nadrzędnymi pracy wychowawczej szkoły są:

- a) „Wychowanie dziecka tak, aby jemu było dobrze i innym z nim, też było dobrze”.
- b) Wspierania dziecka w rozwoju ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.
  - Dojrzałość w sferze fizycznej będzie wyrażać się prawidłowym rozwojem fizycznym, sprawnością fizyczną oraz wiedzą i umiejętnościami pozwalającymi na prowadzenie zdrowego stylu życia.
  - Dojrzałość w sferze psychicznej wiązać się będzie z braniem odpowiedzialności za siebie i swój stosunek do otoczenia oraz satysfakcją czerpaną z życia.
  - Dojrzałość w sferze psychicznej to umiejętność funkcjonowania w wymiarze norm i ról społecznych oraz podejmowanie nowych zadań rozwojowych.
  - Dojrzałość na poziomie sfery duchowej to posiadanie konstruktywnego systemu wartości i poczucia sensu życia.
- c) Integracja wychowania z kształceniem.
- d) Zachowanie proporcji między wiedzą a umiejętnościami i wychowaniem.
- e) Uszanowanie podmiotowości ucznia, czyli prymat potrzeb rozwojowych ucznia nad wymaganiami przedmiotów.

3) Celami działań profilaktycznych są:

- 1) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów.
- 2) Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami.
- 3) Rozwijanie psychospołecznych umiejętności życiowych uczniów umożliwiających radzenie sobie z problemami życia codziennego.
- 4) Kształtowanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz motywowanie uczniów do podejmowania w środowisku szkolnym różnych form aktywności zaspakajających potrzeby psychiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe.
- 5) Wzrost kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Celem nadrzędnym działań profilaktycznych jest wzmacnianie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Do najważniejszych czynników chroniących należą:

- silna więź emocjonalna z rodzicami;

- zainteresowanie nauką szkolną, odnoszenie sukcesów;
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji,
- uwewnętrzniiony szacunek do norm, wartości i autorytetów;
- wrażliwość społeczna;
- wiedza na temat skutków zagrożeń, wynikających z różnych zachowań ryzykownych;
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej; prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
- pełnienie ról aprobowanych społecznie;
- pozytywny klimat szkoły;
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy;
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów.

Czynniki ryzyka tkwią w samym dziecku i jego środowisku. Należą do nich:

- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami (odrzućenie przez rówieśników),
- niska kultura osobista uczniów (agresja słowna, brak szacunku wobec siebie wzajemnie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm),
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, brak kontroli),
- niepowodzenia szkolne (trudności w uczeniu się wynikające z różnych przyczyn),
- przemoc rówieśnicza (przypadki stosowania agresji fizycznej oraz autoagresji),
- brak umiejętności organizowania i wykorzystywania wolnego czasu,
- nadmierna ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych,
- niskie kompetencje społeczne - problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami, problemy w relacjach rówieśniczych (eksperymentowanie z substancjami uzależniającymi)
- brak wystarczającego wsparcia dziecka ze strony rodziców (opiekuna),
- konflikty między rodzicami (separacje, rozwody),
- problem alkoholowy w rodzinie,
- wysoka absencja (wagary- opuszczane pojedyncze dni, godziny lekcyjne),
- problemy ze zdrowiem psychicznym.

4) Ucznia naszej szkoły powinna cechować:

- kultura osobista – zachowanie się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka – wyrażona poprzez postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń;
- uczciwość;
- odpowiedzialność za drugiego człowieka (kolegę, koleżankę, nauczyciela) oraz za siebie;
- tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach, wobec różnych narodów, ras, wobec wyznawców różnych religii;
- pozytywne nastawienie wobec innych, życzliwość;
- wrażliwość na krzywdę innych ludzi: biednych, samotnych, cierpiących z różnych powodów;
- miłość i szacunek do Ojczyzny;
- umiejętność obcowania z przyrodą – szacunek dla przyrody, odkrywanie jej piękna i tajemnic, zdrowy odpoczynek;
- zdolność do samodzielnego myślenia, szacunek dla prawdy, postępowanie zgodne z własnym sumieniem, wysoki poziom wiedzy i umiejętności (na miarę możliwości);
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych oraz środków przekazu.

5) Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy uczeń ma szansę stać się wartościowym, otwartym na dobro i piękno człowiekiem.

3. Metody, środki i strategie działania

1) Metody działań - strategie profilaktyczne

1. Strategie informacyjne:

- przekazywanie informacji na temat konsekwencji zachowań ryzykownych,
- przekazywanie informacji rzetelnych, dostosowanych do poziomu intelektualnego, emocjonalnego i społecznego dzieci,
- informacje powinny uwzględniać poziom posiadanej wiedzy uczniów, aby wczesne wkraczanie z informacjami na temat zagrożeń nie podsuwało pomysłów na niepożądane zachowania,
- informacje nie powinny być zbyt szczegółowe, aby nie stanowiły instruktażu do nieprawidłowych zachowań.

2. Strategie edukacyjne:

- pomoc w rozwoju ważnych umiejętności życiowych,
- skupianie się na kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności społecznych uczniów,
- uczenie tzw. sztuki życia, umiejętności radzenia sobie ze stresem, odmawiania, nieulegania manipulacjom.

3. Strategie alternatywne:

- stwarzanie możliwości realizowania ważnych potrzeb społecznych poprzez pozytywną działalność, np. sport, działalność artystyczną, społeczną (metoda ta umożliwia uczniom zaspakajanie potrzeb aktywności, osiągnięcia uznania, przynależności).

4. Strategie interwencyjne:

- pomoc w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów,
- udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych,
- konkretna pomoc specjalistyczna w indywidualnych przypadkach.

2) Formy i środki działania

1. Godziny wychowawcze omawiające tematykę:
  - a) szacunku wobec innych ludzi;
  - b) kultury bycia, stroju, języka;
  - c) zasad otwartości i tolerancji;
  - d) poszanowanie mienia i zasobów przyrody;
  - e) spędzanie wolnego czasu;
  - f) zachowanie się w różnych sytuacjach:
    - pokonywanie stresu;
    - kształtowanie postawy asertywnej (odmawianie nałogom);
  - g) omówienie regulaminu szkoły, programu wychowawczego, zasad oceniania zachowania.
2. Klasowe spotkania okolicznościowe:
  - a) zabawy klasowe i ogólnoszkolne;
  - b) świętowanie ważnych dni (Dzień Chłopca, Dzień Nauczyciela, Andrzejkki, Mikołajki, Wigilia, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Sportu Szkolnego, Festyn Rodzinny itp)
3. Spotkania klasowe i szkolne z udziałem rodziców:
  - a) indywidualne rozmowy;
  - b) ogólne zebrania klasowe;
  - c) wspólne spotkania rodziców, uczniów i nauczycieli;
  - d) angażowanie rodziców w organizację imprez szkolnych i klasowych (wycieczki, zabawy, Festyn Szkolny, ogniska itp.);
  - e) spotkania z zaproszonymi gośćmi (lekarz, policjant, psycholog)
4. Wycieczki klasowe:
  - a) turystyczno – krajoznawcze;
  - b) przedmiotowe;
5. Współpraca z pedagogiem i psychologiem:
  - a) rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych;

- b) pomoc dzieciom w trudnych sytuacjach życiowych;
  - c) organizowanie spotkań profilaktyczno – wychowawczych w klasach;
  - d) współpraca z Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
  - e) prowadzenie poradnictwa pedagogicznego dla uczniów, nauczycieli i rodziców.
6. Stworzenie możliwości działania organizacji szkolnych: Samorząd Uczniowski, Koło Wolontariatu, PCK, SKKT, SKO.
7. Udział w imprezach na terenie szkoły i poza szkołą:
- a) akademie i uroczystości szkolne,
  - b) wyjścia zbiorowe do kina, na spektakle, zawody sportowe,
  - c) zaangażowanie w organizację imprez klasowych i szkolnych,
  - d) udział w akcjach społecznych, charytatywnych.

4. Zadania nauczycieli, wychowawców, innych pracowników szkoły i rodziców

- 1) **Każdy nauczyciel pełni rolę wychowawcy.**
- 2) **Zadania nauczycieli i wychowawców oraz pracowników szkoły są określone w Statucie szkoły. Wszystkich pracowników obowiązuje Kodeks Etyki.**

5. Zadania Rodziców:

- 1. Współpraca z wychowawcą, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły;
- 2. Aktywne uczestnictwo w zebraniach klasowych – planowanych i na zaproszenie wychowawcy;
- 3. Pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych i klasowych problemów wychowawczych;
- 4. Informowanie wychowawcy, pedagoga o sytuacji dziecka mogącej mieć wpływ na zachowanie i postępy w nauce (stan zdrowia, mocne i słabe strony dziecka itp.);
- 5. Bieżące interesowanie się postępami dziecka w nauce;
- 6. Systematyczne sprawdzanie przygotowania się dziecka do zajęć, kontrola, pomoc i egzekwowanie zadań stawianych przez szkołę;
- 7. Przestrzeganie realizacji obowiązku szkolnego;
- 8. Terminowe usprawiedliwianie nieobecności dziecka w szkole;
- 9. Współtworzenie Programu Wychowawczego klasy – szkoły;
- 10. Współpraca ze szkołą w celu ujednoczenia kar i nagród;
- 11. Zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków do nauki (miejsce, podręczniki itp.);
- 12. Dbanie o kulturę osobistą, higienę oraz estetyczny wygląd ucznia;
- 13. Troska o rozwój zainteresowań dziecka;
- 14. Organizowanie czasu wolnego dziecka, współudział ze szkołą w tym zakresie, kontrola sposobu spędzania czasu wolnego;

15. Kontrolowanie z nauczycielami doboru filmów do wspólnego obejrzenia w kinie, kontrolowanie programów telewizyjnych oglądanych przez dziecko; nadzór nad korzystaniem dziecka z Internetu,
16. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci w drodze do i ze szkoły;
17. Pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych (uroczystości, zabawy, wycieczki, festyny, itp.);
18. Organizowanie prac społecznych na rzecz klasy;
19. Finansowe wspieranie akcji mających wpływ na lepszą edukację dziecka;
20. Budowanie autorytetu szkoły.

6. Niektóre sytuacje wymagające pozytywnych działań wychowawczych:

1) Sytuacje pozytywne:

1. Widoczne wyniki pracy ucznia nad sobą:
  - a) poprawa ocen;
  - b) panowanie nad negatywnymi emocjami– brak agresji słownej i czynnej;
2. Zaangażowanie w różnorodne formy działalności pozalekcyjnej;
3. Systematyczna praca na rzecz szkoły i klasy;
4. Pomoc koleżeńska;
5. Pozytywny wpływ na kolegów;
6. Wyróżniająca kultura osobista;
7. Właściwy stosunek do środowiska przyrodniczego.

2) Pochwały i nagrody:

- pochwała wychowawcy i opiekuna organizacji uczniowskich,
- wyróżnienie dyrektora wobec całej społeczności szkolnej,
- wyróżnienie dyrektora wobec rodziców,
- dyplom,
- nagrody książkowe,
- wyróżnienie imienne na tablicy informacyjnej,
- list gratulacyjny dla rodziców,
- pochwała nauczyciela lub wychowawcy wobec klasy,
- pochwała nauczyciela lub wychowawcy wobec rodziców.

3) Niektóre sytuacje wymagające interwencji wychowawczej

Podstawą systemu wychowawczego jest ponoszenie konsekwencji popełnionego czynu.

Należy każdorazowo tłumaczyć istotę złego czynu i sens stosowanego środka wychowawczego.

a) Sytuacje niewłaściwe:

- Niesolidność, nie wywiązywanie się ze zobowiązań,
- Nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych (indywidualne, zbiorowe),
- Spóźnianie na zajęcia;
- Nieestetyczny wygląd;
- Brak obuwia szkolnego;
- Niszczenie mienia szkolnego, środowiska przyrodniczego;
- Agresywne zachowanie, stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej wobec ludzi i zwierząt;
- Nieprzestrzeganie ustaleń dotyczących korzystania w szkole z telefonów;
- Palenie papierosów, e-papierosów, picie alkoholu, narkotyki, dopalacze;
- Fałszerstwo; kradzież.

b) Środki wychowawcze

- Rozmowa z uczniem;
- Rozmowa wychowawcy z uczniem;
- Rozmowa wychowawcy z Rodzicami;
- Rozmowa z pedagogiem, psychologiem;
- Rozmowa wychowawcy z Dyrektorem;
- Nagana wychowawcy klasy;
- Nagana Dyrektora szkoły;
- Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego;
- Obniżenie stopnia z zachowania.

7. Najważniejsze zadania w zakresie wychowania i profilaktyki to:

1. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz wzmacnianie motywacji do własnego rozwoju.
2. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych służących wzmacnianiu zdrowia psychicznego, integracja środowiska uczniowskiego.
3. Propagowanie zdrowego trybu życia (zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, profilaktyka uzależnień).
4. Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole, zapobieganie zachowaniem agresywnym.

Zadanie 1. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz wzmacnianie motywacji do własnego rozwoju.

Wyniki diagnozy:

- 25 % uczniów słabszych dydaktycznie,
- brak zainteresowania poszczególnymi przedmiotami widoczne w słabszych wynikach nauczania i mniejszej aktywności uczniów na lekcjach,
- spadek motywacji poznawczych,
- problemy z koncentracją na wyznaczonym zadaniu,
- trudności w rozumieniu, przyswajaniu, odtwarzaniu materiału.

Główny cel: wspomóc uczniów wykazujących problemy w nauce;

Cele szczegółowe:

- budowanie wiary we własne siły i umiejętności,
- kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- motywowanie uczniów do nauki.

Lp.	Zadania szczegółowe	Działania (sposoby realizacji)	Realizatorzy	Spodziewane efekty
1.	Diagnoza zjawiska – ilość uczniów przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika. Diagnoza edukacyjna uczniów z Ukrainy celem określenia zakresu wsparcia i pomocy. Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami edukacyjnymi z danego przedmiotu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnozowanie występujących zaburzeń, sytuacji rodzinnej uczniów przejawiających problemy w nauce, ➤ Analiza wyników diagnozy oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, ➤ Zajęcia pomagające uczniom pokonywać trudności, ➤ Uświadomienie rodzicom z jakim trudnościami spotyka się ich dziecko, spotkania z rodzicami, ➤ Zapoznanie uczniów przez każdego nauczyciela z wymogami edukacyjnymi, ➤ W miarę możliwości objęcie uczniów słabszych dydaktycznie zajęciami dyd-wyrównawczymi.	Wychowawcy, pedagog, psycholog Uczący nauczyciele Uczący nauczyciele	Lepsza znajomość problemów uczniów, możliwość zaplanowania pracy z dziećmi zgodnie z ich potrzebami.

2.	<p>Rozwijanie poczucia akceptacji do samego siebie oraz poczucia tolerancji i akceptacji względem innych uczniów.</p> <p>Budowanie postawy możliwości realizacji zamierzonych celów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia usprawniające proces przyswajania wiedzy (np. ćwiczenia na poprawę koncentracji uwagi); ➤ Dyskusje na temat negatywnych konsekwencji związanych z nadużywaniem nowych technologii, konieczności zachowania odpowiedniego poziomu higieny cyfrowej, która jest kluczem dla poprawy koncentracji, podniesienia wyników w nauce. ➤ Zajęcia wychowawcze z zakresu kształtowania umiejętności miękkich uczniów, budowania poczucia własnej wartości „Jacy jesteśmy”, „Moje mocne strony” ➤ Zajęcia z tolerancji mające na celu kształtowanie właściwych postaw i nastawienia wobec własnego rozwoju; ➤ Uruchomienie stałych dyżurów / konsultacji dla uczniów. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog</p>	<p>Wzrost u uczniów wiary we własne siły i w możliwość odnoszenia sukcesu.</p> <p>Wzrost motywacji do nauki.</p> <p>Osiąganie wyższych wyników w nauce.</p>
3.	<p>Pedagogizacja nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów.</p> <p>Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami / opiekunami uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznawanie indywidualnych predyspozycji i możliwości uczniów. ➤ Ustalenie przez nauczycieli, które dzieci przejawiają trudności w nauce, określenie typu tych trudności. ➤ Prowadzenie przez wychowawcę, uczących nauczycieli pogłębionej analizy w celu dostosowania odpowiednich technik nauczania względem ucznia. ➤ Utrzymywanie stałego kontaktu z MPPP, celem wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p>	<p>Zwiększenie efektywności pracy z uczniami.</p> <p>Wzrost wiedzy i umiejętności nauczycieli.</p>
4.	<p>Dostosowywanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznawanie i stosowanie technik skutecznych przy nauce danego ucznia. ➤ Poszerzanie wiedzy nauczycieli na temat inteligencji emocjonalnej uczniów. ➤ Pedagogizacja nauczycieli w zakresie skutecznej komunikacji. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, inni pracownicy szkoły, rodzice.</p>	<p>Zwiększenie kompetencji i umiejętności wychowawczych nauczycieli.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie nauczycieli przez psychologa szkolnego. 		
5.	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie kół zainteresowań. ➤ Mobilizowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach, przeglądach. ➤ Organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych. 	Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie kół.	Uczniowie rozwijają swoje pasje, biorą udział w konkursach, osiągają w nich sukcesy.
5.	<p>Pedagogizacja rodziców/ opiekunów na temat specyficznych trudności w nauce u dzieci zdrowych. Utrzymywanie stałego kontaktu ze szkołą, zaangażowanie w sprawy szkoły i uczniów.</p> <p>Uświadomienie rodzicom konieczności samodzielnej pracy dziecka. Współpraca z MPPP.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania dla rodziców ze specjalistami na temat trudności dziecka. Nauka metod pomocnych dziecku w pokonywaniu trudności. ➤ Grupowe i indywidualne rozmowy z rodzicami na temat znaczenia ich zaangażowania w rozwój dziecka, kształtowanie postaw dziecka. ➤ Motywowanie rodziców do podejmowania decyzji na temat przeprowadzenia badań w poradni psych-pedag. ➤ Poradnictwo w celu określenia i dobrania odpowiednich metod nauki i motywacyjnych dla dziecka. ➤ Zachęcanie rodziców do współpracy służącej kontrolowaniu sytuacji problemowych i nadzorowania postępów dziecka. 	<p>Pedagog/ psycholog</p> <p>Specjaliści</p> <p>wychowawcy</p>	<p>Zwiększenie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców.</p> <p>Wzrost zaangażowania rodziców w życie szkoły.</p>

Zadanie 2. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych służących wzmocnieniu zdrowia psychicznego, integracja środowiska uczniowskiego.

Wyniki diagnozy:

- Około 30 % uczniów dobrze radzi sobie z emocjami i trudnościami (dzieci wspierane przez rodzinę, realizujące własne pasje, konstruktywnie spędzające czas wolny).
- Około 30 % uczniów ma problemy w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji rówieśniczych. dzieci, nie posiadają stabilnej samooceny, mają tendencje do zamartwiania się, porównują się do innych, dominuje u nich krytyczna samoocena. Dla tych uczniów ważne jest wsparcie emocjonalne.

- 20 % uczniów nie posiada odpowiedniego wsparcia rodziny. Szukają wsparcia poza domem, najczęściej w środowisku rówieśniczym, które jest przestrzenią do rozładowywania emocji i budowania poczucia własnej wartości.

Główny cel realizacji zdania: wspomóc uczniów w ich trudnościach w nawiązywaniu relacji z kolegami, koleżankami z klasy / szkoły.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji rówieśniczych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli.

Lp.	Zadania szczegółowe	Działania (sposoby realizacji)	Realizatorzy	Spodziewane efekty
1.	<p>Kształtowanie właściwych relacji między uczniami.</p> <p>Włączenie w życie szkoły, klasy uczniów z Ukrainy – zapewnienie im wsparcia emocjonalnego i poczucie bezpieczeństwa.</p> <p>Ukazywanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej.</p> <p>Wzmacnianie dobrego zachowania uczniów.</p> <p>Promowanie postaw tolerancyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod umożliwiających prezentację własnych odczuć i przeżyć, np. w formie dramy („Gry i zabawy integrujące zespół klasowy”, „Budujemy relacje w grupie” „Jesteśmy tolerancyjni – empatia” ➤ Wykorzystywanie w pracy wychowawczej metod i technik służących budowaniu poprawnych relacji, np. wizytówki, prezentacje, przesadzanie w ławkach, dobieranie losowo grup, organizowanie wydarzeń specjalnych. ➤ Organizowanie dla uczniów zajęć warsztatowych w celu lepszego wzajemnego poznania się uczniów. ➤ Realizacja działań w ramach Programu adaptacyjnego dla uczniów klas IV, którego celem jest m. in. budowanie prawidłowych relacji. ➤ Opracowanie harmonogramu i tematyki zajęć wychowawczych służących budowaniu, odbudowywaniu prawidłowych relacji rówieśniczych oraz integracji zespołów klasowych w oparciu o diagnozę potrzeb dotyczącą kondycji psychicznej uczniów i ich rodziców. ➤ Realizacja programu zajęć integracyjnych w poszczególnych klasach. ➤ Realizacja projektów, programów min. 	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy, uczyący nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog Uczyący nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p>	<p>Dzieci znają i stosują podstawowe formy życia społecznego.</p> <p>Zwiększenie wrażliwości uczniów na potrzeby drugiego człowieka i otoczenia.</p> <p>Wzrost poczucia bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>Dobre relacje między uczniami.</p>

		„Empatyczna klasa” „Lekcje z emocjami”		
2.	Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców/ opiekunów dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie prelekcji, celem omówienia aktualnych problemów występujących między uczniami na różnym poziomie edukacji – przyczyny problemu, objawy, skutki, środki zaradcze. ➤ Dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem, które powinno być spójne z tym czego uczymy i jak wychowujemy dzieci. ➤ Konsekwencja w słowach i działaniu. ➤ Doskonalenie umiejętności słuchania, doceniania, szczerości i otwartości. ➤ Praca nad poprawą bądź utrzymaniem satysfakcjonującego poziomu zaufania dzieci do nauczyciela i rodzica. ➤ Zintensyfikowanie współpracy szkoły, rodziców z poradniami w zakresie diagnozowania uczniów i podejmowania działań wspierających uczniów w realizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 	Wychowawcy, pedagog, psycholog Uczący nauczyciele	Poprawa relacji w szkole. Dobra współpraca z rodzicami.

Zadanie 3. Propagowanie zdrowego trybu życia (zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna na co dzień, profilaktyka uzależnień, min. od internetu, środków odurzających).

Wyniki diagnozy:

Zdrowy tryb życia jest obszarem wymagającym znacznego wsparcia wychowawczo – profilaktycznego szkoły. Na zdrowy tryb życia składa się między innymi: zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczna. Z diagnozy wynika, że w tym obszarze szkoła ma bardzo dużo do zrobienia. Przeprowadzono diagnozę problemu uzależnień z wykorzystaniem ankiet dla uczniów klas VII i VIII. W ankiecie wzięło udział 90 uczniów. 95 % badanych uczniów wie czym jest uzależnienie. Zna konsekwencje, które wynikają z uzależnień. Z badań wynikało, że kilkoro uczniów klas

VIII ma za sobą próby związane z zażywaniem środków odurzających. Uczniowie mieli dostęp do środków odurzających od starszych kolegów. 15 % badanych uczniów doznało wyśmiewania, gróźb w przypadku odmowy spróbowania środków odurzających.

Diagnoza uzależnień od internetu pokazuje problemy uczniów w tym obszarze:

- 9 uczniów (z grupy 139 uczniów), tj. 6 % wykazuje symptomy uzależnienia od Internetu,
- 23 uczniów (z grupy 139), tj. 17 % wykazuje zachowania świadczące o poważnym zagrożeniu uzależnienia od Internetu,
- 73 % uczniów spędza w Internecie bardzo dużo czasu, najczęściej więcej niż planowało,
- aż 46 % uczniów używa Internetu w celu ucieczki od problemów albo uniknięcia nieprzyjemnych uczuć (np. poczucia bezradności, poczucia winy, niepokoju lub depresji).
- około 15 % uczniów nie potrafi określić czym jest cyberprzemoc, mimo że na co dzień bardzo często korzystają z Internetu,
- podobny procent uczniów nie potrafi określić skutków dla sprawców przemocy w Internecie,
- około 30 % uczniów nie potrafi wskazać w jaki sposób można uchronić się przed cyberprzemocą,
- duża grupa uczniów nie wie gdzie szukać pomocy w przypadku gdy doznają przemocy w Internecie.

Główne cele realizacji zdania:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie lub przywrócenie zdrowia fizycznego i psychicznego,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne oraz innych,
- promowanie regularnego uprawiania sportu,
- uświadomienie istnienia chorób cywilizacyjnych,
- uświadomienie problemu depresji.

Cele szczegółowe:

- popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
- polepszenie atmosfery w szkole,
- poprawa wyników nauczania i osiągnięć uczniów,
- lepsza współpraca szkoły z rodzicami oraz otoczeniem lokalnym.

Lp.	Zadania szczegółowe	Działania (sposoby realizacji)	Realizatorzy	Spodziewane efekty
1.	Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. Uświadamianie uczniom jak	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział uczniów w akcji „Śniadanie daje moc”. ➤ Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. ➤ Praca metodą projektu – tematyka związana ze zdrowym odżywianiem oraz aktywnością fizyczną. ➤ Udział uczniów w wycieczkach, rajdach, m.in. w ramach 	Zespół promocji zdrowia, nauczyciele wych, fizycznego	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej uczniów.

	<p>ważne jest zdrowe odżywianie się.</p> <p>Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka.</p> <p>Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.</p> <p>Podnoszenie kompetencji nauczycieli.</p>	<p>Koła SKKT.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach sportowych, ruchowych, tanecznych oraz w zawodach sportowych. ➤ W ramach zajęć z przyrody / biologii realizowanie tematów dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> - znaczenia protein, tłuszczów i węglowodanów dla funkcjonowania organizmu, - endorfiny w ciele po ćwiczeniach, - nauka czytania i rozumienia etykiet na produktach spożywczych, - szkodliwości dla zdrowia napojów energetyzujących ➤ Udział w programach profilaktycznych organizowanych przez Sanepid, PCK. ➤ Realizacja zadań zaplanowanych w ramach Zespołu promocji zdrowia 		
2.	Uświadomienie uczniom zjawiska depresji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki z psychologiem / pedagogiem przybliżające uczniom zjawisko depresji, jej przyczyn, etapów, sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach. ➤ Kształtowanie u uczniów umiejętności empatii wobec innych ludzi - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem dramy. ➤ Zachęcanie uczniów do podejmowania działalności wolontariackiej na rzecz innych ludzi – uczenie wrażliwości i otwartości na potrzeby innych. ➤ Wzbudzanie w uczniach poczucia zaufania do swojego wychowawcy, pedagoga, psychologa, innego nauczyciela. 	Psycholog, pedagog, wychowawcy	Możliwość wsparcia i pomocy uczniom, których dotyka stan depresyjny.
3.	Uświadomienie rodzicom, nauczycielom zjawiska depresji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki z psychologiem / pedagogiem przybliżające rodzicom zjawisko depresji, jej przyczyn, etapów, sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach. ➤ Dostarczanie rodzicom materiałów informacyjnych na temat depresji. ➤ Szkolenia nauczycieli na temat depresji, identyfikacji jej 	Psycholog, pedagog, wychowawcy	Możliwość wsparcia i pomocy uczniom, których dotyka stan depresyjny.

		objawów i sposobów wsparcia oraz pomocy uczniom, rodzicom.		
4.	Uświadamianie uczniom i rodzicom zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja zajęć „Wirtualny swat – szansa czy zagrożenie?” ➤ Uświadamianie uczniom czym jest cyberprzemoc, jak mądrze korzystać z nowoczesnych technologii, telefonów - ➤ Udział w programach zewnętrznych. ➤ Realizacja programów edukacyjnych (np. „Sieciaki”). ➤ Przestrzeganie zasad dotyczących korzystania w szkole z telefonów. 	Psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciele informatyki	Wzrost świadomości w w/w zakresie.
5.	Zwiększenie wiedzy uczniów na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uświadamianie uczniom negatywnego wpływu uzależnień na organizm człowieka. ➤ Udział w programach i projektach z zakresu profilaktyki uzależnień. ➤ Zajęcia dotyczące uzależnień z pedagogiem/psychologiem. ➤ Spotkanie z policjantami KMP w Krośnie dla uczniów, rodziców, nauczycieli. 	Psycholog, pedagog, wychowawcy,	Wzrost świadomości w w/w zakresie.
	Uświadamianie uczniom i rodzicom skutków spożywania napojów energetyzujących, ich negatywnego wpływu na zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnoza problemu – przeprowadzenie ankiet wśród uczniów. ➤ Pogadanki dla uczniów, rodziców na temat skutków spożywania napojów energetyzujących (zajęcia z wychowawcą, lekcje wych. fizycznego, spotkania z rodzicami). ➤ Przygotowanie materiałów dla rodziców i uczniów – dziennik, gazetka szkolna. 	Wychowawcy, pedagog, naucz. biologii i wych. fizycznego.	Wzrost świadomości w w/w zakresie.

Zadanie 4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole oraz zapobieganie zachowaniom agresywnym uczniów.

Wyniki diagnozy:

- nasilająca się agresja słowna i fizyczna wśród uczniów,
- używanie wulgaryzmów,
- niewłaściwe korzystanie z telefonów, cyberprzemoc,
- brak spójności między oddziaływaniami wychowawczymi szkoły i rodziny.

W roku szkolnym 2022/23 przeprowadzono w szkole diagnozę (m.in. z wykorzystaniem ankiet) dotycząca obszaru bezpieczeństwa uczniów. Przebadano 215 uczniów klas IV – VIII, tj. 89 %.

- 54 % uczniów czuje się w szkole zawsze bezpiecznie, 39 % - czasami. 7 % uczniów nie czuje się w szkole bezpiecznie.

Uczniowie spotykają się na terenie szkoły z różnymi przejawami agresji:

- 63 % uczniów doznaje przemocy słownej (przezywanie, wyśmiewanie, obmawianie, poniżanie),
- 46 % uczniów doznaje przemocy fizycznej (popychanie, szarpanie),
- 32 % uczniów doznaje przemocy fizycznej (kopanie, bicie),
- 23 % spotkało się z zastraszaniem, grożeniem, szantażowaniem,
- 22 % z niszczeniem przedmiotów.

Najczęściej do aktów przemocy dochodzi w czasie przerw i po lekcjach.

Zachowania agresywne na terenie szkoły występują często (tak stwierdziło 37 % badanych uczniów).

Aż 35 % uczniów boi się koleżanek i kolegów.

Uczniowie doświadczający przemocy szukają pomocy:

- u rodziców (49 % badanych),
- u wychowawcy (43 % badanych),
- 5 % mówi o tym pedagogowi, psychologowi,

Aż 23 % doświadczających agresji i przemocy nie mówi o tym nikomu.

Główne cele realizacji zdania:

- podniesienie poczucia bezpieczeństwa uczniów,
- doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania uczniów w szkole,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych,
- budowanie autorytetu i rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców.

Lp.	Zadania szczegółowe	Działania (sposoby realizacji)	Realizatorzy	Spodziewane efekty
1.	Wdrażanie i przestrzeganie podstawowych zasad BHP w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania z policjantem na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły. ➤ Zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi. ➤ Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć lekcyjnych, świetlicowych, wyjść, wycieczek. ➤ Edukowanie uczniów w zakresie zasad BHP – procedury w przypadku zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. ➤ Kształtowanie świadomego korzystania z Internetu, telefonu. ➤ Reagowanie na wszelkie przejawy przemocy i agresji – aktywne dyżury, monitoring, konsekwencje. 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog/ psycholog	Bezpieczny pobyt uczniów w szkole, w drodze do szkoły. Właściwe zachowania uczniów w sytuacjach zagrożeń.
2.	Uczenie sposobów rozwiązywania konfliktów, problemów. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi. Podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcie warsztatowe z zakresu komunikacji interpersonalnej. ➤ Uczenie prawidłowego postępowania w sytuacjach trudnych. Postawa asertwności. ➤ Uświadamianie negatywnego wpływu na człowieka zachowań agresywnych. ➤ Pogadanki na temat bezpiecznych zachowań w określonych sytuacjach. ➤ Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy – negocjacje i mediacje w sytuacjach konfliktowych. ➤ Pogadanki na temat agresji i przemocy, zachowań ryzykownych oraz ich następstw. ➤ Monitorowanie zjawiska agresji na terenie szkoły. ➤ Przestrzeganie obowiązujących w szkole procedur związanych z bezpieczeństwem uczniów. ➤ Reagowanie na przejawy agresji i przemocy. ➤ Rzetelne wywiązywanie się z obowiązków nauczyciela dyżurującego. 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog/ psycholog	Umiejętne rozwiązywanie problemów i konfliktów.
3.	Budowanie atmosfery otwartości i życzliwości.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia wychowawcze służące tworzeniu poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy. ➤ Wdrażanie do pełnienia ról społecznych. 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog/	Wzrost poczucia bezpieczeństwa.

	Włączanie rodziców w działania wychowawcze szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Angażowanie w życie klasy, szkoły. ➤ Kształtowanie umiejętności pracy w grupie. ➤ Organizowanie imprez, wyjść, wycieczek. 	psycholog	
4.	Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa oraz instytucji świadczących pomoc w sytuacjach trudnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania z policjantem na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich. ➤ Zajęcia wychowawcze na temat „Gdzie szukać pomocy?” ➤ Umieszczenie informacji, telefonów instytucji udzielających pomocy i wsparcia. 	Wychowawcy, pedagog/ psycholog	Nabywanie wiedzy i umiejętności szukania pomocy.
5.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Ochrona dzieci przed krzywdzeniem.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykrywanie i reagowanie na zauważone formy przemocy w stosunku do dzieci. ➤ Ochrona ofiar przemocy – uruchamianie procedury „Niebieskiej Karty”. ➤ Wsparcie psychologiczne uczniów, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie. ➤ Współpraca z Policją, MOPR, Sądem. 	Wychowawcy, pedagog/ psycholog	Wzrost poczucia bezpieczeństwa.
6.	Ochrona uczniów przed cyberprzemocą, krzywdzeniem się w sieci.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uświadamianie uczniom, czym jest cyberprzemoc, jak mądrze korzystać z nowoczesnych technologii, telefonów – pogadanki, zajęcia, bieżące rozwiązywanie problemów. ➤ Bezpieczeństwo w sieci” – zajęcia wychowawcze, zajęcia w ramach lekcji informatyki. ➤ Przestrzeganie zasad dotyczących korzystania w szkole z telefonów. 	Psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciele informatyki	Wzrost świadomości oraz poczucia bezpieczeństwa

Program Profilaktyczno – Wychowawczy został uchwalony przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej Nr 6 w Krośnie w dniu 12 września 2023 r. Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej Nr 6 w Krośnie przyjęła do realizacji Program w dniu 13 września 2023 r. (Uchwał nr 25/2023)